

Η παρούσα δράση έχει σκοπό να λειτουργήσει ως μια Πανελλήνια Επιστημονική Συνάντηση με υλοποίηση σχετικών διαλέξεων, παρουσιάσεων και εργαστηρίων, με σκοπό την εκπαίδευση και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων για ζητήματα ύλης πολιτιστικής κληρονομιάς και επιτελεστικών δρώμενων. Επιπρόσθετα, η δράση θα συμβάλει στην τεκμηρίωση επιτελεστικών δρώμενων από όλη την Ελλάδα που ήδη έχουν εγγραφεί στον Εθνικό Κατάλογο για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά ή άλλων στοιχείων που στο μέλλον θα ακολουθήσουν τη διαδικασία εγγραφής. Στο σκέλος της εκπαίδευσης και των εργαστηρίων θα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ Ελληνικών Πανεπιστημίων, ερευνητές και εμπειροτέχνες που ασχολούνται με τα επιτελεστικά δρώμενα και την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. Η δράση αυτή πιθανώς μπορεί να λειτουργήσει ως αφετηρία για συνεργασίες και για τη δημιουργία Αιχμής Ομάδας Επιτελεστικών Δρώμενων Ελλάδας, εγγεγραμμένων στον Εθνικό Κατάλογο για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, αλλά και ως αφορμή για την τέλεση δρώμενων (γιορτή) από όλη την Ελλάδα (καρναβάλια) στη Μακρινίτσα και σε άλλες πόλεις στο μέλλον. Τέλος, τα αποτελέσματα της εν λόγω δράσης θα αποτυπωθούν σε έναν αυλικό τόμο με θέμα «Επιτελεστικά δρώμενα και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά».

Η ημερίδα «Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (ΑΠΚ) και επιτελεστικά δρώμενα» πραγματοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος «Επιτελεστικά δρώμενα και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά: Η περίπτωση των "Μήδων της Μακρινίτσας Πηλίου"» που υλοποιείται σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού – Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων. Αποτελεί δε ακόμη μια δράση στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 20 χρόνια από την υιοθέτηση της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής κληρονομιάς (UNESCO 2003).



Μιμοζορία, ένα έθιμο του Δωδεκαημέρου

Το δρώμενο των Αρχκουταριών (καρναβαλιών) - Κλεισούρα Καστοριάς

«Γενίτσοι και Μπούλες» της Νάουσας

Συνδιοργάνωση:

- Φορέας Πολιτισμού Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος & Αλμυρού -Μεγίστην Κυβόταν, για τη διάδοση του πολιτιστικού αποθέματος.
 - Ινστιτούτο Προστασίας και Μελέτης Παραδοσιακών Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Μακρινίτσας Πηλίου με τον διακριτικό τίτλο «ΟΙ ΜΑΗ ΔΕΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑΣ - ΑΜΚΕ»
 - Δήμος Βόλου
 - Περιφέρεια Θεσσαλίας – Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας & Βορείων Σπορδίων
- Με τη συνεργασία:
- Εργαστήριο Λαογραφίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας της Σχολής Κλασικών & Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ
 - Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας «Μεγίστην Κυβόταν, για τη διάδοση του πολιτιστικού αποθέματος».
 - Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας
 - Μουσείο Βυζαντινής Τέχνης και Πολιτισμού Μακρινίτσας

Επιστημονική Επιτροπή:

- Μανώλης Γ. Βαρβάνης, Κοσμητόρας της Σχολής Κλασικών & Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ, Καθηγητής Λαογραφίας στο Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας, Διευθυντής Πανεπιστημίου θρόκου.
- Μαρία Γασκαλά, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
- Νάντια Μαζά – Μπζούση, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας (Λαϊκή Τέχνη)
- Σταυρούλα (Βίβλη) Φωτοπούλου, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ
- Δρ Αλέξανδρος Κασσανιάνης, Διδάσκων στο Τμήμα Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων Πανεπιστημίου Αιτωλικών Μακεδονίας

Οι εκδηλώσεις εντάσσονται στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 20 χρόνια από την υιοθέτηση της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής κληρονομιάς (UNESCO 2003)



Πανελλήνια Επιστημονική Συνάντηση



Μακρινίτσα Πηλίου
Σεπτέμβριος 2023
Σάββατο 9
10 & Κυριακή

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (ΑΠΚ) & επιτελεστικά δρώμενα



Ινστιτούτο Προστασίας & Μελέτης Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής & Πολιτιστικής Κληρονομιάς Μακρινίτσας Πηλίου



Πρόγραμμα

Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου 2023

- 09:00 – 09:30 Προσέλευση – Εγγραφές.
- 09:30 – 10:00 Χαιρετισμοί επιστημών και διοργανωτών.

Συνεδρία Α': Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά (θεωρητικό πλαίσιο)

Προεδρείο:

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών & Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ, Καθηγητής Λαογραφίας στο Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας ΔΠΘ

- 10:00 – 10:20
Σταυρούλα (Βίλλυ) Φωτοπούλου, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ
Η σύμβαση για τη διαφύλαξη της Αύλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO 2003). Γενικές αρχές και καλές πρακτικές

- 10:30 – 10:50
Νίκος Τσούκας, Πρόεδρος Κοινότητας Μακρινίτας Πηλίου (1990 – 2002)
Ο σχεδιασμός και οι δράσεις του Ινστιτούτου Προστασίας και Μελέτης Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Μακρινίτας Πηλίου. «ΟΙ ΜΑΗΔΕΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΙΝΙΤΑΣ ΠΗΛΙΟΥ – ΑΜΚΕ» ως μια πρωτοβουλία ενίσχυσης και διατήρησης της Αύλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ομάδα επιτελεστικών δρώντων αυλής πολιτιστικής κληρονομιάς)

Συνεδρία Β': Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά και επιτελεστικά δρώμενα

Προεδρείο:

Σταυρούλα (Βίλλυ) Φωτοπούλου,
Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ

- 11:00 – 11:20
Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών & Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ, Καθηγητής Λαογραφίας στο Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας ΔΠΘ
Δρώμενα και λαϊκές γονιμικές τελετουργίες της Άνοιξης

- 11:30 – 11:50
Μαρία Γκασούκα, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
Παρενδυσία, μεταμφίεση, παραπλάνηση στους Μάηδες της Μακρινίτας

12:00 – 12:30 Διάλειμμα για καφέ.

- 12:30 – 12:50
Νάντια Μαχά – Μπιζούμη, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας (Λαϊκή Τέχνη)
Η εκφραστική και αφηγηματική δυναμική του ενδεδιμένου σώματος στα λαϊκά δρώμενα. Η περίπτωση των «λείμπεκων» στους Μάηδες της Μακρινίτας

- 13:00 – 13:20
Γιάννης Πραντσιθής, γ. Επίκουρος Καθηγητής του ΓΕΦΑΑ του ΑΠΘ
Δρώμενα και χορός - η περίπτωση των «Μάηδων» της Μακρινίτας

- 13:30 – 13:50
Βαγγέλης Μπαντελάς, Κοινωνικός Ανθρωπολόγος, Εκπαιδευτικός Μουσικής
Οι μουσικές φόρμες των σκοπιών σε λαϊκά δρώμενα: Η περίπτωση των Μάηδων της Μακρινίτας

- 14:00 – 14:20
Κωστής Δραγμανάκης, Σκηθέτης
Ζουρνάδες και Νταούλια στους Μάηδες της Μακρινίτας: Σκόρπιες σημειώσεις μιας ανοιχτοκλήρωτης έρευνας

14:30 – 16:00 Διάλειμμα για γεύμα (μπουρές).

Συνεδρία Γ': Επιτελεστικά δρώμενα στον Εθνικό Ευρετήριο για την Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Προεδρείο:

Μαρία Γκασούκα, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
Νάντια Μαχά – Μπιζούμη, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας (Λαϊκή Τέχνη)

- 11:00 – 16:20
Δρ Αλέξανδρος Καπανιάρης, Διδάσκων στο Τμήμα Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Νίκος Τσούκας, Πρόεδρος Κοινότητας Μακρινίτας Πηλίου (1990 – 2002)
Επιτελεστικά δρώμενα και Αύλη Πολιτιστικής Κληρονομιά: Η περίπτωση των «Μάηδων» της Μακρινίτας Πηλίου»

- 16:30 – 16:50
Τόσιος Αριστείδης, Πρόεδρος Ομίλου για την Προστασία και Προβολή του Χορόν και του Εθίμου της Νάουσας «Γενίτσοι και Μπούλες»
«Γενίτσοι και Μπούλες» της Νάουσας

- 17:00 – 17:20
Νικόλαος Δ. Σιόκης, Δρ Ιστορίας Ελληνισμίου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Εθίμα του Δωδεκαήμερου στην Κλεισόβρα Καστοριάς: Το δρώμενο των Αργκουτασιών (Καρνβαλιών) της Κλεισόβρας



Αργκουταία



«Γενίτσοι και Μπούλες»

- 11:30 – 17:50
Αλεξανδρίδης Κωνσταντίνος, Ηθοποιός, ερευνητής του εθίμου και Πρόεδρος του «Ελληνικού Σωματίου Διάσωσης & Διάδοσης της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς "Οι Μοιόεροι"»
Μοιόεροι, ένα έθιμο του Δωδεκαήμερου
- 21:00 – 22:30
Παρουσίαση του δρώμενου «Γενίτσοι και Μπούλες» της Νάουσας στην πλατεία της Μακρινίτας.

Παραδοσιακό μουσικό πρόγραμμα με ζουρνάδες και νταούλια του Πηλίου στην Πλατεία της Μακρινίτας Πηλίου.

Κυριακή 10 Σεπτεμβρίου 2023

Γερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Μακρινίτας (08:00 – 10:00)
Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνατίου.



ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1 (10:30 – 12:00)
Δημοτικό Σχολείο Μακρινίτας

Χριστίνα Ηλιάδου, Φιλολόγος, Διευθύντρια του 4ου ΕΠΑΛ Λάρισας, Μεταπτυχιακό: Διοίκηση Πολιτιστικών Μονάδων ΕΑΠ
Εκπαιδευτικά προγράμματα, αύλη πολιτιστική κληρονομιά και μουσεία

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2 (10:30 – 12:00)
Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτας

Δρ Αλέξανδρος Καπανιάρης, Διδάσκων στο Τμήμα Επικοινωνίας & Ψηφιακών Μέσων Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Ψηφιακή Λαογραφία: Εργασία, εφαρμογές και σύγχρονες νέες τεχνολογίες – Παρουσίαση εκπαιδευτικού προγράμματος για τους Μάηδες της Μακρινίτας Πηλίου

Εργαστήρια